

Thirteen Reasons Why

JAY ASHER

Thirteen Reasons Why

een testament...

Vertaald door Lydia Meeder

LEMNISCAAT

ROTTERDAM

De vertaalster ontving voor deze vertaling een werkbeurs van het
Nederlands Letterenfonds

Zesde druk, 2017

© Nederlandse vertaling Lydia Meeder 2010

Omslag: Leentje van Wirdum

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v. Rotterdam 2010

ISBN 978 90 477 0326 6

Tekst © Jay Asher 2007

Oorspronkelijke titel: *Thirteen Reasons Why*

*This edition published by arrangement with Razorbill, a division
of Penguin Young Readers Group, a member of Penguin Group
(USA) Inc.*

All rights reserved including the right of reproduction in whole
or in part in any form.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of open-
baar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, ge-
luidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande
schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk en bindwerk: Drukkerij Wilco, Amersfoort

*Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en
verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux
waardoor onnodig milieuverontreinigend transport is vermeden.*

Voor JoanMarie

‘Zeg het maar,’ herhaalt ze. ‘Hoe snel wil je dat het aankomt?’

Ik wrijf met twee vingers boven mijn linkerwenkbrauw. Hard. Het kloppen is heviger geworden. ‘Het maakt niet uit,’ zeg ik.

De medewerkster neemt het pakje aan. Dezelfde schoenendoos die nog geen vierentwintig uur geleden bij mij voor de deur lag, opnieuw verpakt in een bruine papieren zak, dichtgeplakt met helder plakband, precies zoals ik hem ontvangen heb. Maar nu met een andere geadresseerde. De volgende naam op Hannah Bakers lijst.

‘Bakers wisselbeker,’ mompel ik, en meteen baal ik dat zoiets ook maar in me opkomt.

‘Pardon?’

Ik schud mijn hoofd. ‘Hoeveel is het?’

Ze legt de doos op een rubberen plaat en tikt een code in op het toetsenbord.

Ik zet mijn beker benzinestationkoffie op de balie en kijk vluchtig op het schermpje. Ik haal wat papiergeld uit mijn portemonnee, diep wat muntjes op uit mijn zak en leg alles neer.

‘Die koffie werkt volgens mij nog niet,’ zegt ze. ‘Dat is een dollar te weinig.’

Ik geef haar de extra dollar en veeg de slaap uit mijn ogen. Wanneer ik een slok koffie neem blijkt hij lauw te zijn, waardoor het moeilijker is hem door te slikken. Maar ik moet op de een of andere manier wakker zien te worden.

Of misschien ook niet. Misschien kan ik de dag beter half slapend doorbrengen. Misschien is dat de enige manier om deze dag door te komen.

‘Het zou morgen op dit adres moeten arriveren,’ zegt ze. ‘Of anders overmorgen.’ Dan laat ze de doos in een kar achter haar zakken.

Ik had tot na school moeten wachten. Ik had Jenny nog een laatste dag rust moeten gunnen.

Hoewel ze die niet heeft verdiend.

Wanneer ze morgen thuiskomt, of overmorgen, zal ze een pakje voor de deur zien staan. Of als haar vader of moeder of iemand anders haar voor is geweest, ligt het misschien op haar bed. En ze zal het spannend vinden. Ik vond het ook spannend. Een pakje zonder afzender? Zijn ze vergeten het erop te zetten, of was het expres? Komt het misschien van een geheime bewonderaar?

‘Wil je het bonnetje?’ vraagt de medewerkster.

Ik schud mijn hoofd.

Een kleine printer spuwt er toch een uit. Ik kijk hoe de vrouw het strookje over het gekartelde plastic trekt en het in een prullenbak gooit.

Er is maar één postkantoor hier in de stad. Ik vraag me af of deze bediende ook de anderen op de lijst heeft geholpen, degenen die dit pakje eerder hebben ontvangen. Hebben zij het bonnetje bewaard, als morbide aandenken? Het in hun ondergoedlade verstopt? Het op hun prikbord gehangen?

Bijna vraag ik er alsnog om. Bijna zeg ik: ‘Sorry, mag ik het toch hebben?’ Als geheugensteuntje.

Maar als ik een geheugensteuntje wilde hebben, had ik de cassettes kunnen kopiëren of de plattegrond kunnen bewaren. Alleen wil ik die cassettes nooit meer horen, ook al zal haar stem nooit meer uit mijn hoofd verdwijnen. En de huizen, de straten en de school zullen me altijd aan haar blijven herinneren.

Ik heb er verder geen invloed meer op. Het pakje is onderweg. Ik loop zonder het bonnetje het postkantoor uit.

Diep achter mijn linkerwenkbrauw blijft het bonken. Telkens als ik slik proef ik een zure smaak in mijn mond, en hoe dichterbij school kom, hoe meer ik bijna een zenuwinzinking krijg.

Ik zou ook het liefst instorten. Ik wil hier ter plekke op straat in

elkaar zakken en mezelf de struiken in slepen. Want net voorbij die struiken maakt het trottoir een bocht en voert het langs de rand van het parkeerterrein. Het kruist het grasveld voor het hoofdgebouw. De voordeuren leiden de gang in, die zich tussen rijen kastjes en lokalen door slingert en ten slotte uitkomt bij de altijd openstaande deur van de eerste les.

Voor in dat lokaal, tegenover de leerlingen, staat het bureau van Mr. Porter. Hij zal de laatste zijn die het pakje zonder afzender ontvangt. En midden in dat lokaal, een bankje naar links, zal ik Hannah Bakers plek zien.

Leeg.

Schuin tegen de voordeur staat een pakje zo groot als een schoenendoos. Onze brievenbus is maar smal, dus alle post dikker dan een stuk zeep wordt buiten achtergelaten. Het is in haastige letters geadresseerd aan Clay Jensen, dus ik raap het op en loop naar binnen. Ik neem het pakje mee de keuken in en zet het op het aanrecht. Ik trek de rommellade open en haal er een schaar uit. Dan trek ik de punt langs de randen en til het deksel eraf. In de schoenendoos zit een koker van noppenplastic. Ik rol hem open en zie zeven losse geluidscassettes liggen.

In de rechterbovenhoek van elke cassette staat een cijfer, handgeschilderd, mogelijk met nagellak. Elke kant heeft zijn eigen nummer. Een en twee op de eerste cassette, drie en vier op de volgende, vijf en zes, enzovoorts. Op de laatste staat een dertien op de voorkant, maar niks op de achterkant.

Wie stuurt mij nou een schoenendoos vol cassettes? Niemand luistert nog naar zulke dingen. Heb ik eigenlijk wel iets om ze op af te spelen?

De garage! De stereotoren op de werkbank. Mijn vader heeft hem voor een prikje op een rommelmarkt gekocht. Het is een oud geval, dus hij vindt het niet erg als er zaagsel of verfspatten op komen. En het mooiste is dat er een cassettedeck in zit.

Ik schuif een kruk voor de werkbank, laat mijn rugzak op de grond vallen en ga zitten. Ik druk Eject in op de speler. Er gaat een plastic luikje open, en ik schuif de eerste cassette erin.

Cassette 1: kant A

Hallo, jongens en meisjes. Hannah Baker hier. Live en in stereo.

Ik kan mijn oren niet geloven.

Eenmalig optreden. Geen toegiften. En deze keer beslist geen verzoeknummers.

Nee, dit kan niet waar zijn. Hannah Baker heeft zelfmoord gepleegd.

Ik hoop dat je goed zit, want ik ga je zo mijn levensverhaal vertellen. Of preciezer gezegd: waarom er een eind kwam aan mijn leven. En als je naar deze cassettes zit te luisteren, ben jij een van de redenen.

Wat? Nee!

Ik verklap nog niet op welke cassette jij aan de beurt komt. Maar wees gerust, als je dit pretpakketje hebt ontvangen, duikt je naam vanzelf op... dat belooft ik.

Zwijgen als het graf, dat is toch het gezegde?

Tja, ik lig er nog net niet in.

Is dit een of andere verknipte afscheidsbrief?

O, kun je er niet om lachen? Ik vond het zelf wel geestig.

Hannah heeft voor haar dood een stel cassettes ingesproken. Waarom?

De regels zijn vrij eenvoudig. Er zijn er maar twee. Regel nummer één: je luistert de cassettes helemaal af. Regel nummer twee: je stuurt ze door. Hopelijk wordt dat geen van beide makkelijk voor je.

'Wat heb je op staan?'

'Ma!'

Ik duik naar de stereotoren en druk allerlei knoppen tegelijk in.

‘Ma, ik schrik me rot,’ zeg ik. ‘Het is niks. Een schoolopdracht.’

Mijn standaardantwoord op alles. Te laat thuis? Een schoolopdracht. Extra geld nodig? Een schoolopdracht. En nu de cassettes van een klasgenoot. Een meisje dat twee weken geleden een berg pillen heeft ingenomen.

Een schoolopdracht.

‘Mag ik meeluisteren?’ vraagt ze.

‘Het is niet van mij,’ zeg ik. Ik schraap met mijn schoen over de betonnen vloer. ‘Ik help een klasgenoot ergens mee. Het is voor geschiedenis. Saai.’

‘Goh, wat aardig van je,’ zegt ze. Ze buigt zich over mijn schouder heen, pakt een stoffige lap op, een van mijn katoenen luiers van vroeger, en haalt er een meetlint onder vandaan. Dan geeft ze me een kus op mijn voorhoofd. ‘Ik zal je met rust laten.’

Ik wacht tot de deur dichtklikt en houd dan mijn vinger boven de Play-knop. Mijn vingers, mijn handen, mijn armen, mijn nek, alles voelt gewichtloos aan. Nog te slap om een knop op de stereo in te drukken.

Ik hang de luier over de schoendoos zodat ik er niet naar hoef te kijken. Ik wou dat ik die doos met die zeven cassettes nooit had gezien. Daarnet kon ik zonder nadenken het bandje starten. Eitje. Ik had geen idee wat ik te horen zou krijgen.

Maar nu is het een van de griezeligste dingen die ik ooit heb gedaan.

Ik zet het volume lager en druk op Play.

... één: je luistert de cassettes helemaal af. Regel nummer twee: je stuurt ze door. Hopelijk wordt dat geen van beide makkelijk voor je.

Wanneer je alle dertien kantjes hebt afgeluisterd – want elk verhaal heeft dertien kanten – spoel je de cassettes terug, je doet ze weer in de doos en je

stuurt ze door naar degene die na jouw avontuurtje komt. En jij, pechvogel nummer dertien, mag ze rechtstreeks meenemen naar de hel. Afhankelijk van je geloof kom ik je daar misschien nog wel tegen.

Voor het geval je in de verleiding komt je niet aan de regels te houden: ik heb van alle cassettes een kopie gemaakt. Als het pakje jullie niet alle dertien bereikt, zullen die kopieën publiekelijk worden vrijgegeven.

Dit was geen impulsieve beslissing.

Ik laat niet over me heen lopen. Niet nog eens.

Nee. Dat kan ze onmogelijk van me denken.

Je wordt in de gaten gehouden.

Mijn maag knijpt samen, zou zich zo omkeren als ik toegaf. Op een voetenbankje vlakbij staat een omgekeerde emmer. Als het nodig is kan ik in twee stappen bij het hengsel zijn om hem om te draaien.

Ik heb Hannah Baker nauwelijks gekend. Ik bedoel, ik had het wel gewild. Ik had haar heel graag willen leren kennen, maar ik heb de kans niet gekregen. Van de zomer hebben we allebei in de bioscoop gewerkt. En niet lang geleden hebben we op een feest gezoend. Maar meer heeft het nooit mogen worden. En ik ben geen enkele keer over haar heen gelopen. Geen enkele keer.

Die cassettes horen hier niet te liggen. Niet bij mij. Dit moet een vergissing zijn.

Of een smakeloze grap.

Ik trek de vuilnisbak naar me toe. Hoewel ik het net ook al heb gecontroleerd, kijk ik nog eens naar het pakpapier. Het adres moet er ergens op staan. Misschien heb ik er gewoon overheen gekeken.

Hannah Bakers zelfmoordcassettes worden van de een aan de ander doorgegeven. Iemand heeft er een kopie van gemaakt en die voor de gein naar mij gestuurd. Morgen op school zal er iemand in de lach schieten wanneer hij me ziet, of gniffelend wegstijgen. En dan zal ik weten wie erachter zit.

En dan? Wat doe ik dan?
Ik heb geen idee.

Dat vergeet ik haast. Als je op de lijst staat, moet je een plattegrond hebben gekregen.

Ik laat het papier weer in de vuilnisbak vallen.

Ik sta op de lijst.

Een paar weken geleden, net voordat Hannah de pillen innam, heeft iemand een envelop door de kier van mijn kastje geduwd. Op de buitenkant stond met dikke rode viltstift: BEWAREN – DEZE HEB JE BINNENKORT NODIG. Er zat een opgevouwen plattegrond van de stad in. Zo'n twaalf plaatsen waren gemarkeerd met rode sterren.

Vroeger op de basisschool gebruikten we zo'n zelfde Kamer van Koophandel-kaart om te leren wat noord, zuid, oost en west was. Hij was bespikkeld met minuscule blauwe cijfertjes, die verwezen naar bedrijven die in de kantlijn vermeld stonden.

Ik had Hannahs plattegrond in mijn rugzak gedaan. Ik wilde op school vragen of nog meer mensen hem hadden gekregen. Of iemand wist wat er de bedoeling van was. Maar in de loop van de tijd was hij onder mijn lesboeken en schriften gezakt, en ik was hem helemaal vergeten.

Tot nu toe.

Op de cassettes zal ik verschillende plekken in onze mooie stad noemen die je kunt bezoeken. Ik kan je niet dwingen, maar als je een juiste voorstelling wilt maken, ga dan naar de sterren. Of als je dat liever doet, kun je de plattegrond ook gewoon weggooien. Ik zal het toch nooit te weten komen.

Terwijl Hannah door de stoffige luidsprekers spreekt, voel ik mijn rugzak tegen mijn been drukken. Ergens platgeperst onderin zit haar plattegrond.

Of misschien ook wel. Het is mij ook nog niet duidelijk hoe dat hele dood-zijn werkt. Wie weet, misschien sta ik op dit moment wel vlak achter je.

Ik leun naar voren, zet mijn ellebogen op de werkbank. Ik laat mijn gezicht in mijn handen zakken en haal mijn vingers door mijn opeens klamme haar.

Sorry. Dat was gemeen.

Mr. Foley, ben je zover?

Justin Foley. Een laatstejaars. De eerste met wie Hannah heeft gezoend.

Maar waarom weet ik dat?

Justin, schatje, jij was de allereerste met wie ik zoende. De allereerste die mijn hand vasthield. Op zich was je niks bijzonders. Dat bedoel ik niet lelijk – echt niet. Maar er was iets aan je waardoor ik je vriendin wilde zijn. Tot op de dag van vandaag kan ik niet precies uitleggen wat dat was. Maar het was er... en het was ongelooflijk sterk.

Dit weet je niet, maar twee jaar geleden, toen ik in de derde zat en jij in de vierde, volgde ik alles wat je deed. Tijdens het zesde lesuur werkte ik op de aanwezigheidsadministratie, dus ik wist exact wanneer je welk vak had. Ik heb zelfs je rooster gekopieerd, dat moet ik hier nog ergens hebben. Wanneer ze straks mijn spullen uitzoeken, zullen ze het waarschijnlijk weggooien met de gedachte dat een puberverliefdheid weinig betekent. Maar klopt dat wel?

Voor mij betekent het juist heel erg veel. Ik ben helemaal tot aan jou teruggegaan om mijn verhaal te kunnen inleiden. Want met jou is het allemaal begonnen.

Dus waar sta ik op die lijst, tussen die verhalen? Op de tweede plaats? De derde? Wordt het almaar erger? Ze zei dat pechvogel nummer dertien de cassettes rechtstreeks mee mocht nemen naar de hel.

Justin, wanneer je aan het eind van de cassettes bent, hoop ik dat je jouw rol in het grote geheel begrijpt. Want nu lijkt het misschien nog maar een bijrolletje, maar het telt mee. Uiteindelijk telt alles mee.

Verraden worden. Een vreselijke ervaring.

Ik weet dat het geen kwade opzet van je was, Justin. Bijna niemand van jullie had waarschijnlijk door wat jullie deden – wat jullie daadwerkelijk deden.

Wat heb ik dan gedaan, Hannah? Want ik heb echt geen flauw idee. Die avond, als het om de avond gaat waaraan ik denk, was

voor mij net zo bizar als voor jou. Nog erger misschien, omdat ik nog steeds niet snap wat er in godsnaam ineens misging.

De eerste rode ster vind je op C-4. Zet je vinger op de C en trek hem omlaag naar de 4. Ja zo, net als bij zeeslag. Wanneer je deze cassette hebt afge luisterd, ga je daarnaartoe. We hebben maar kort op dat adres gezeten, de zomer voordat ik naar de derde ging, maar daar woonden we toen we net naar deze stad waren verhuisd.

En daar heb ik jou voor het eerst gezien, Justin. Misschien herinner jij het je ook nog. Je was verliefd op mijn vriendin Kat. Pas twee maanden daarna zou ik naar mijn nieuwe school gaan, en Kat, mijn buurmeisje, was de enige die ik hier kende. Ze vertelde me dat je het jaar daarvoor niet van haar af had kunnen blijven. Niet letterlijk – het bleef bij staren en in de gangen per ongeluk tegen haar op botsen.

Ik bedoel, dat waren ongelukjes, toch?

Kat vertelde dat je bij het eindfeest eindelijk de moed had verzameld om meer te doen dan alleen naar haar staren en tegen haar op botsen. Jullie hadden op alle langzame nummers samen staan schuifelen. En binnenkort, zei ze, zou je haar mogen zoenen. De allereerste zoen van haar leven. Wat een eer!

Het moeten afschuwelijke verhalen zijn. Dat is de enige verklaring waarom de cassettes telkens worden doorgegeven. Uit angst.

Waarom zou je een doos cassettes doorsturen waarop je de schuld krijgt van een zelfmoord? Dat zou je nooit doen. Maar Hannah wil dat wij, de mensen op de lijst, luisteren naar wat ze te vertellen heeft. En we doen wat ze zegt, we geven de cassettes door, al was het maar om te voorkomen dat mensen die niet op de lijst staan de inhoud ervan te horen krijgen.

‘De lijst.’ Het klinkt als een geheim genootschap. Een besloten club.

En om de een of andere reden hoor ik erbij.

Justin, ik was nieuwsgierig naar hoe je eruitzag, dus we belden je om te zeggen dat je langs moest komen. Vanaf mijn adres, want Kat wilde niet dat je wist waar ze woonde... nou ja, nog niet... ook al stond haar huis pal naast dat van mij.

Je was aan het sporten – ik weet niet meer of het basketbal was of honkbal of wat dan ook – maar je kon niet meteen weg. Dus wachtten we op je.

Basketbal. We trinden haast allemaal fanatiek die zomer, in de hoop in de derde klas voor de schoolploeg te worden gekozen. Justin had al een plekje veroverd, en we oefenden vaak met hem om de kunst af te kijken. En dat lukte sommigen ook.

En anderen helaas niet.

We zaten al uren in de vensterbank van mijn kamer boven te kletsen, toen je ineens met een van je vrienden – hoi, Zach! – de straat in kwam lopen.

Zach? Zach Dempsey? De enige keer dat ik Zach samen met Hannah heb gezien was heel kort, op de avond dat ik haar voor het eerst ontmoette.

Voor mijn oude huis komen twee straten bij elkaar, als een omgekeerde T, dus we zagen je midden over de weg recht op ons af komen lopen.

Wacht, wacht. Laat me even nadenken.

Ik pulk aan een opgedroogde oranje verflodder op de werkbank. Waarom luister ik hiernaar? Ik bedoel, waarom doe ik mezelf dit aan? Waarom zou ik de cassette niet gewoon uit de stereo halen en de hele doos in de vuilnisbak mikken?

Ik slik moeizaam. In mijn ooghoeken prikken tranen.

Omdat het Hannahs stem is. Een stem die ik had gedacht nooit meer te zullen horen. Die kan ik niet weggooien.

En om de regels. Ik kijk naar de schoendoos die schuilgaat onder de katoenen luier. Hannah zegt dat ze kopieën van de cassettes heeft gemaakt. Maar stel nou eens dat dat niet waar is? Als ik ze niet doorstuur, houdt het misschien gewoon op. Is het voorbij. Gebeurt er verder niks.

Maar wat als er iets op staat waar ik last mee kan krijgen? Wat als het geen list is? Dan wordt er een tweede serie cassettes vrijgegeven. Dat heeft ze net gezegd. En dan zal iedereen ze te horen krijgen.

De verfspat komt los als een wondkorstje.

Wie durft erop te gokken dat ze bluft?

Je stapte het trottoir op en zette een voet op het gazon. Mijn vader had de sproeiers de hele ochtend aan gehad, dus het gras was nat en je been gleed naar voren, je eindigde in een spagaat. Zach liep naar het raam te staren in een poging Kats nieuwe vriendin te zien – ondergetekende – en hij viel over je heen en landde naast je op de grond.

Je duwde hem van je af en stond op. Zach kwam ook overeind, en jullie keken elkaar even aan, twijfelden wat jullie moesten doen. En wat besloten jullie? Jullie maakten rechtsomkeert en renden terug, terwijl Kat en ik dubbelsloegen van het lachen.

Dat verhaal herinner ik me nog. Kat vond het vreselijk grappig. Ze had het me die zomer tijdens haar afscheidsfeestje verteld.

Het feestje waarop ik Hannah Baker voor het eerst had gezien.

God. Ik vond haar zo mooi. En ze was nieuw, dat was ook een groot voordeel. Sta ik tegenover iemand van het andere geslacht, dan verstrikt mijn tong zich in knopen waar zelfs een padvinder zich niet aan zal branden. Maar bij haar kon ik een nieuwe, verbeterde versie van mezelf zijn.

Kat verhuisde nog voor het begin van het schooljaar, en ik werd verliefd op de jongen die ze achterliet. En het duurde niet lang voordat die jongen ook belangstelling voor mij begon te tonen. Wat iets te maken kan hebben gehad met het feit dat ik altijd in de buurt leek te zijn.

We volgden verschillende lessen, maar bij het eerste, vierde en vijfde lesuur zaten we in elk geval in lokalen dicht bij elkaar. Oké, dat vijfde uur was misschien vergezocht, en soms kwam ik daar pas aan als jij al weg was, maar het eerste en vierde uur zaten we aan dezelfde gang.

Op Kats feestje stond iedereen op het terras, ook al was het koud buiten. Het was waarschijnlijk de koudste avond van die zomer. En ik had natuurlijk mijn jas thuis laten liggen.

Na een tijdje durfde ik hallo tegen je te zeggen. En een poosje later durfde jij dat ook. Toen liep ik je op een dag straal voorbij. Ik wist dat je dat niet zou kunnen hebben, en het leidde tot ons allereerste gesprek van meer dan één woord.

Nee, dat klopt niet. Ik had mijn jas bewust uit gelaten zodat iedereen mijn nieuwe shirt zou zien.

Wat was ik toch een sukkel.

'Hé!' zei je. 'Zeggen we geen gedag meer?'

Ik glimlachte, ademde in en draaide me naar je toe. 'Waarom zou ik?'

'Omdat je altijd gedag zegt.'

Ik vroeg hoe je erbij kwam dat je me zo goed kende. Ik zei dat je helemaal niks van me af wist.

Op Kats feestje bukde ik me tijdens mijn eerste gesprek met Hannah Baker om mijn veter te strikken. En ik kreeg het niet voor elkaar. Het lukte me niet die stomme veter vast te krijgen doordat mijn vingers gevoelloos waren van de kou.

Hannah was zo lief om aan te bieden me te helpen. Wat ik uiteraard afsloeg. In plaats daarvan wachtte ik tot Zach zich in ons stuntelige gesprek mengde en glipte ik toen naar binnen om mijn vingers onder de warme kraan te ontdooien.

Ik schaamde me kapot.

Toen ik eerder aan mijn moeder had gevraagd hoe ik de interesse van een jongen kon wekken, zei ze: 'Doen alsof je hem niet ziet staan.' Dus zo pakte ik het aan. En het werkte nog ook. Je begon rond te hangen voor mijn lokaal om me op te wachten.

Het leek weken te duren voordat je om mijn telefoonnummer vroeg. Maar ik wist dat het uiteindelijk zover zou komen, dus ik oefende vast met opzeggen. Heel kalm en zelfverzekerd, alsof het niks bijzonders was voor me. Alsof ik het dagelijks honderd keer uitdeelde.

Ja, op mijn vorige school hadden jongens wel eens om mijn nummer gevraagd. Maar hier, op mijn nieuwe school, was jij de eerste.

Nee, dat is niet waar. Maar jij was wel de eerste die het daadwerkelijk kreeg.

Niet dat ik het daarvoor nooit had willen geven. Ik was alleen voorzichtig. Nieuwe woonplaats. Nieuwe school. Deze keer zou ik oppassen dat er geen verkeerd beeld van me ontstond. Per slot van rekening krijgen we niet vaak een tweede kans.

Justin, voordat jij het wilde weten, zei ik tegen iedereen die erom vroeg alle

cijfers goed, tot op het laatste. En dan werd ik bang en haalde ik ze door de war... min of meer per ongeluk expres.

Ik zet mijn rugzak op schoot en rits het grootste vak open.

Ik raakte zo opgewonden terwijl ik toekeek hoe je het nummer opschreef. Gelukkig was jij veel te nerveus om het te merken. Toen ik eindelijk het laatste cijfer eruit sputterde – het correcte cijfer! – stond ik van oor tot oor te grijnzen.

Intussen beefde jouw hand zo erg dat ik dacht dat je een fout zou maken. En dat mocht niet gebeuren.

Ik haal haar plattegrond tevoorschijn en vouw hem op de werkbank open.

Ik wees naar het nummer dat je had genoteerd. 'Dat moet een zeven zijn,' zei ik.

'Het is ook een zeven.'

Met een houten liniaal strijk ik de vouwen glad.

'O. Nou ja, zolang jij maar weet dat het een zeven is.'

'Dat weet ik heus wel,' zei je. Maar je kraste hem toch door en zette er een nog bibberiger zeven boven.

Ik trok mijn mouw over mijn hand en stak bijna mijn arm uit om het zweet van je voorhoofd te vegen... typisch iets wat mijn moeder zou hebben gedaan. Maar gelukkig kon ik me inhouden. Anders had je nooit meer een meisje om haar nummer gevraagd.

Door de zijdeur van de garage hoor ik mijn moeder roepen. Ik zet de stereo zachter, paraat om op Stop te drukken als ze binnenkomt.

'Ja?'

Tegen de tijd dat ik thuiskwam, had je al gebeld. Twee keer.

'Je kunt gewoon doorwerken, hoor,' zegt mijn moeder, 'ik wil alleen even weten of je straks mee-eet.'

Mijn moeder vroeg wie je was, en ik zei dat we bij elkaar in de les zaten. Dat je zeker had gebeld om iets over het huiswerk te vragen. En zij zei dat jij dat ook tegen haar had gezegd.

Ik kijk naar de eerste rode ster. C-4. Ik weet waar dat is. Maar zal ik erheen gaan?

Ik kon het niet geloven. Justin, je had gelogen tegen mijn moeder.

Waarom was ik daar zo blij mee?

'Nee,' zeg ik, 'ik ga zo naar een vriend. Voor deze opdracht.'

Omdat onze leugens overeenstemden. Het was een teken.

'Prima,' zegt mijn moeder. 'Ik zet wel een portie voor je in de koelkast, dan kun je dat later opwarmen.'

Mijn moeder vroeg welk vak we dan samen volgden, en ik zei wiskunde, wat niet helemaal gelogen was. We hadden allebei wiskunde. Alleen niet tegelijk. En niet op hetzelfde niveau.

'Mooi,' zei mijn moeder. 'Dat zei hij net ook.'

Ik beschuldigde haar ervan dat ze haar eigen dochter niet vertrouwde, trok het papiertje met jouw nummer uit haar hand en rende naar boven.

Ik ga ernaartoe. Naar de eerste ster. Maar wanneer deze kant van de cassette afgelopen is, wil ik eerst bij Tony langs.

Tony heeft de geluidsinstallatie in zijn wagen nooit vervangen, en hij draait nog steeds cassettes. Op die manier, zegt hij, houdt hij de controle over de muziek. Als hij iemand een lift geeft en ze hebben hun eigen cd's bij zich, hebben ze pech. 'Die passen hier niet in,' zegt hij dan.

Toen je opnam, zei ik: 'Justin? Met Hannah. Mijn moeder zei dat je belde over een wiskundeprobleem.'

Tony rijdt in een bejaarde Mustang, een afdankertje van zijn broer, die hem weer van zijn vader heeft gekregen, die hem waarschijnlijk weer van zijn vader heeft gehad. Aan de liefde tussen Tony en zijn wagen kunnen maar weinig stelletjes tippen. Hij is door meer meiden gedumpt uit jaloezie om zijn auto dan dat ik er ooit heb gezien.

Je snapte het niet meteen, maar toen herinnerde je je weer dat je tegen mijn moeder had gelogen en bood je heel braaf je excuses aan.

Hoewel Tony en ik geen dikke vrienden zijn, hebben we een paar keer samen aan een opdracht gewerkt, dus ik weet waar hij woont. En nog veel belangrijker, ik weet dat hij een walkman heeft waar cassettes in kunnen. Een gele met een dun plastic koptelefoontje, die ik vast wel van hem mag lenen. Ik neem een paar cassettes mee want

ik ben van plan door Hannahs oude buurt te gaan wandelen terwijl ik ze afluister, dat is maar een paar straten bij Tony vandaan.

'Nou, Justin, wat heb je precies voor wiskundeprobleem?' vroeg ik. Je zou er niet zomaar mee weggkomen.

Of misschien ga ik ergens anders heen met de cassettes. Ergens waar ik niet word gestoord. Hier kan ik ze niet afluisteren. Niet dat mijn vader of moeder de stem zou herkennen, maar ik heb ruimte nodig. Ruimte om te ademen.

En je sprong er feilloos op in. Je zei dat trein A om 15.45 uur vanaf jouw adres vertrok. Trein B vertrok tien minuten later vanaf het mijne.

Je kon het niet zien, Justin, maar ik stak spontaan mijn hand op, alsof ik in de klas zat in plaats van op de rand van mijn bed. 'Mag ik het zeggen, Mr. Foley? Mag ik?' zei ik. 'Ik weet het antwoord.'

Toen je mijn naam zei – 'Ja, Hannah?' – smeed ik mijn moeders doen-alsof-je-hem-niet-ziet-staan-advies overboord. Ik antwoordde dat de twee treinen elkaar onder aan de raketglijbaan in Eisenhower Park zouden passeren.

Wat zag Hannah toch in hem? Ik heb het nooit begrepen. Ze geeft zelf toe dat ze haar vinger er niet op kon leggen. Maar voor iemand met zo'n doorsnee uiterlijk vallen er een hoop meiden op Justin.

Goed, hij is behoorlijk lang. En misschien vinden ze hem intrigerend. Hij zit altijd uit het raam te staren, iets te overpeinzen.

Een lange stilte aan jouw kant van de lijn, Justin. En dan bedoel ik een heeeeeeel lange stilte. 'En op welk tijdstip gebeurt dat?' vroeg je toen.

'Over een kwartier,' zei ik.

Je zei dat een kwartier wel heel erg lang was voor twee treinen in volle vaart.

Ho, rustig aan, Hannah.

Ik weet wat jullie nu denken. Die Hannah Baker is een slet.

Oeps, hoorden jullie dat? Ik zei: 'Hannah Baker is.' Dat kan ik natuurlijk niet meer zeggen.

Ze houdt op met praten.

Ik schuif de kruk dichters naar de werkbank. In de stereotoren, achter een half doorzichtig plastic klepje, trekken twee spoelen het bandje van de ene naar de andere kant. Er komt een licht gesis uit de luidspreker. Een zacht statisch gebrom.

Waar zit ze aan te denken? Heeft ze haar ogen dicht? Huilt ze? Hangt haar vinger boven de Stop-knop, zoekt ze naar de kracht om hem in te drukken? Wat is ze aan het doen? Ik hoor niks!

Fout.

Haar stem klinkt kwaad. Slaat haast over.

Hannah Baker is geen slet, en dat is ze ook nooit geweest. Wat de vraag oproept: Wat hebben jullie over me gehoord?

Ik wilde alleen maar een zoen. Ik was een derdeklasser die nog nooit gezoend had. Nog nooit. Maar nu vond ik een jongen leuk, en hij vond mij ook leuk, en ik wilde hem zoenen. Dat is het verhaal – het hele verhaal – meer niet.

Wat was de andere versie ook weer? Want ik had wel iets opgevangen.

De paar nachten voor ons afspraakje in het park had ik telkens dezelfde droom gehad. Exact dezelfde. Van begin tot eind. Om de luisteraars te vermaken zal ik hem vertellen.

Maar eerst wat achtergrondinformatie.

In mijn vorige woonplaats was een park dat in één opzicht gelijk was aan Eisenhower: die raket. Ze zijn vast door hetzelfde bedrijf gebouwd, want ze waren identiek. Een rode neus wijst de lucht in. Vanaf de top lopen metalen stangen helemaal naar beneden, waar groene vinnen het schip van de grond houden. Tussen de neus en de vinnen zitten drie plateaus, verbonden door drie ladders. Op het bovenste plateau zit een stuurwiel. Vanaf het middelste voert een glijbaan naar de speeltuin beneden.

Voor mijn eerste schooldag hier klom ik 's avonds vaak naar boven en liet ik mijn hoofd achterover tegen het stuurwiel rusten. De bries die tussen de stangen door waaide werkte kalmerend. Dan sloot ik gewoon mijn ogen en dacht aan thuis.

Ik ben ook een keer naar boven geklommen, één keer maar, toen ik vijf was. Om vervolgens te krijsen en te janken omdat ik voor geen goud meer naar beneden durfde. Maar mijn vader was te breed voor de gaten. Dus belde hij de brandweer, en die stuurde een vrouwelijke collega omhoog om me te halen. Het is waarschijnlijk niet bij die ene reddingsactie gebleven, want een paar weken geleden